

PROPOSTA DE TRES SITUACIÓN DIDÁCTICAS CON NENOS DE 0 A 3 ANOS

FRANCOS MUNÍN, NOELIA
SALINAS PORTUGAL, Mª JESÚS
Universidade de Santiago de Compostela

INTRODUCCIÓN

É habitual pensar que antes dos seis ou dos tres anos, non se realizan aprendizaxes matemáticas, pero existen determinadas actividades, materiais e experiencias que, se son ofrecidas a nenos e nenas menores de tres anos, inciden positivamente na creación das estruturas mentais básicas, sobre as cales se vai construír todo o coñecemento matemático posterior (Edo, 2012).

Dende os primeiros meses de vida, os nenos e nenas establecen relacións entre os obxectos que os rodean a través da exploración, constrúen deste xeito as estruturas mentais necesarias para desenvolver posteriormente o coñecemento matemático. A exploración do entorno vaille permitir ao alumnado achegarse a contidos matemáticos coma o espazo, o tempo, as cantidades, as formas, as clasificacións... Unha educación que sexa de calidade e estimulante na primeira infancia, para nenos e nenas de cero a tres anos, constitúe o principal fundamento para a futura aprendizaxe das matemáticas máis formais, polo que é preciso garantir a adquisición de coñecementos matemáticos dende o primeiro ciclo de Educación Infantil (Alsina, 2015).

O obxectivo máis importante para o profesorado en relación á ensinanza das matemáticas no primeiro ciclo é animar o alumnado a establecer todo tipo de relacións entre toda clase de obxectos, acontecementos e accións (Kamii, 2003). Isto pódese facer a través de situacións de exploración, manipulación, experimentación e xogo libre, estas permiten recompilar unha gran variedade de coñecementos (Alsina, 2015).

PROPOSTA

Neste traballo preséntanse tres situacións didácticas: o cesto dos tesouros, dirixido ao primeiro ano de vida, o xogo heurístico, dirixido ao segundo ano e as construcións con bloques de madeira para o terceiro ano. Estas situacións foron desenvolvidas na Escola Infantil Municipal de Fontiñas O Coelliño Branco en Santiago de Compostela, nas aulas de cero a tres anos.

Para esta proposta, seguiuise a guía que ofrece Ángel Alsina no libro *Matemáticas Intuitivas e informales* (Alsina, 2015), a través da cal se poñen en relación as accións dos nenos e das nenas e os coñecementos matemáticos traballados.

En canto aos materiais utilizados, o cesto dos tesouros enchémolo con obxectos cotiáns que atopamos na escola e na casa procurando utilizar diferentes materiais como madeira, vidro,

aluminio, teas, gomas, pel, papel e cartón e obxectos naturais. Os materiais empregados para o xogo heurístico foron de tres tipos: obxectos, contedores e bolsas. Para realizar a actividade de construcións con bloques de madeira, os bloques empregados foron os bloques de madeira denominados bloques unidade, deseñados por Caroline Pratt. Empregouse un set formado por 60 bloques de diferentes formas e tamaños.

CONCLUSIÓNS

Os principais contidos matemáticos traballados a través do cesto dos tesouros foron as calidades sensoriais. Tamén se traballaron as formas e posicións, en concreto algúns conceptos relativos á posición, como dentro e fóra.

A través da sesión de xogo heurístico, traballáronse as cantidades, as agrupacións, as calidades sensoriais... Outras accións que se realizaron foron as ordenacións por tamaño. Durante a recollida de material realizaron agrupacións por criterios cualitativos con todos os obxectos. Tamén se traballou o recoñecemento da posición relativa, a dirección e a distancia no espazo.

Entre os contidos matemáticos traballados a través das construcións con bloques de madeira, destacan as formas xeométricas, o equilibrio a través dos xiros e cambios de posición, as seriacións e as agrupacións segundo as propiedades xeométricas. Apareceron algunhas propiedades xeométricas elementais das formas como a diferenza entre superficies planas, curvas e triangulares.

REFERENCIAS

- ALSINA, A. (2015). *Matemáticas intuitivas e informales de 0 a 3 años*. Madrid: NARCEA.
- EDO, M. (2012). Ahí empieza todo. Las matemáticas de cero a tres años. *Números, Revista de Didáctica de las Matemáticas*, 80 (2), 71-84.
- KAMII, C. (2003). *El número en la educación preescolar*. Madrid: A. Machado Libros.